

Apel o niewypalanie traw

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze zwraca się z apelem o poszanowanie otaczającego nas środowiska naturalnego. Kiedy z nas lubi wypoczywać na łonie natury. Niestety środowisko jest regularnie niszczone przez bezmyślne działanie człowieka. Jednym z przejawów takiego działania jest wiosenne wypalanie traw na nieużytkach, rowach przydrożnych czy ważach przeciwpowodziowych. Sytuacja powtarza się w okresie późnego lata i jesieni, gdy po łąkach wypalana jest siana na polach. Często w takich przypadkach dochodzi do pożaru lasu bezpośrednio sąsiadującego z polami.

Analiza pożarów prowadzona za lata ubiegłe wykazuje jednoznacznie, że znaczna ich ilość powstaje w okresie wiosennym i jesiennym na skutek wypalania pozostałości roślinnych.

Dane statystyczne pokazują, że jest to znaczący problem.

Dlaczego nie?

Wypalanie traw i zarośli jest prawnie zabronione! Jest to jeden z najbardziej brutalnych sposobów niszczenia środowiska. Wbrew pozorom, wypalanie nie daje żadnych korzyści, a wręcz przeciwnie - przynosi jedynie szkody dla przyrody, jak i samego człowieka, jest bardzo niebezpieczne.

- Co roku w pożarach wywołanych przez podpalaczy traw giną ludzie - najczęściej ci, którzy podejmuje się wypalania.
- Wypalanie traw zabija zwierzęta. Śmierć w pomieniach czyha na ptaki. Niszczona są miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków gnieźdzących się na ziemi lub w strefie krzewów. Palą się również gniazda już zasiedlone, a zatem z jajeczkami lub pisklętami (np. tak lubianych przez nas wszystkich skowronków).
- Dym uniemożliwia pszczołom, trzmielom oblatywanie kwiatów. Owady te giną w pomieniach, co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin.
- Giną zwierzęta domowe, które przypadkowo znajdują się w zasięgu pożaru, ponieważ tracą orientację w dymie, ulegają zaczadzeniu. Dotyczy to również dużych zwierząt leśnych, takich jak sarny, jelenie czy dziki.
- Pomienie niszczy miejsca bytowania zwierzyny łownej, m.in. bażantów, kuropatw, zajęcy, a nawet saren.
- W pomieniach lub na skutek podwyższonej temperatury ginie wiele pożytecznych zwierząt kręgowych: pająki (pająki, ropuchy, jaszczurki), ssaki (krety ryjówki, jeże, zajęce, lisy, borsuki, kuny, nornice, badylarki, ryjówki i inne drobne gryzonie).
- Przy wypalaniu giną mrówki. Jedna ich kolonia może zniszczyć do 4 milionów szkodliwych owadów rocznie. Mrówki zjadają resztki roślinne i zwierzęce ułatwiają rozkład masy organicznej oraz wzbogacają warstwę próchnicy, przewietrzają glebę. Podobnymi sprzymierzeńcami w walce ze szkodnikami są biedronki, zjadają mszyce.

- Ogień uśmierca wiele pożytecznych zwierząt bezkręgowych, m.in. dżdżownice (które mają pozytywny wpływ na strukturę gleby i jej właściwości), pajzaki, wiję, owady (drapieżne i pasożytnicze).
- Pożary wzniesione podpaleniem traw są głównym i najniebezpieczniejszym zagrożeniem dla naszych lasów. Ogień szybko ogarnia ogromne połacie drzewostanów, doszczętnie niszczyąc trwałce od wieków dzieło przyrody.

Poza negatywnymi skutkami dla ekosystemu, wypalanie traw niesie za sobą wiele innych zagrożeń, m.in.:

- podczas pożaru powstaje duże zadymienie, które jest szczególnie groźne dla osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zdarzenia, z uwagi na możliwość zaciągnięcia;

- wypalanie traw i związane z tym duże zadymienie powoduje zmniejszenie widoczności na drogach, co może prowadzić do powstania groźnych w skutkach kolizji i wypadków drogowych;

- wysuszone trawy palą się bardzo szybko! W przypadku gwałtownej zmiany kierunku wiatru, pożary bardzo często wymykają się spod kontroli i przenoszą na pobliskie lasy i zabudowania.

Niejednokrotnie w takich pożarach ludzie tracą dobytek całego życia. Występuje również bezpośrednio zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Co możesz zrobić??

Zawsze możesz zwrócić uwagę podpalaczowi. Jednak bezpieczniejszym i skuteczniejszym sposobem jest poinformowanie straży pożarnej i policji.

Państwowa Straż Pożarna - 998 lub 112, Policja - 997 lub 112

Każdy z tych pożarów spowodowałby zniszczenia w środowisku naturalnym i straty materialne. Do ugaszenia każdego z tych pożarów zaangażowane byłyby środki zarówno finansowe jak i ludzkie.

Sytuacje w tym zakresie nie zmienią zakazy administracyjne, jedynie wiadomość ludzi o bezsensowności wypalania może doprowadzić do zmniejszenia tego zjawiska.

Przedstawiamy powyższe, należy również zwrócić uwagę na fakt, że pożary nieużytków, z uwagi na ich charakter i zazwyczaj duże rozmiary, angażują znaczny liczbę sił i środków Państwowej Straży Pożarnej, które w tym czasie mogą być niezbędne w innym miejscu dla ratowania życia i mienia ludzkiego.

Ponadto koszty takich akcji (paliwo, środki gaśnicze, amortyzacja sprzętu itp.), które ponosi całe

społeczeństwo są znaczne. Jednocześnie, z uwagi na to, że dojazd do miejsc występowania pożarów nieunikniony jest zazwyczaj utrudniony, bardzo często dochodzi do uszkodzenia pojazdów gaśniczych, co dodatkowo te koszty zwiększa.

Większa część pożarów likwidowana jest również przy współudziale jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z poszczególnych gmin powiatu jaworskiego. Koszty poniesione przez te jednostki w wyniku prowadzonych działań gaśniczych w znacznym stopniu obciążają budżety Gmin. Środki finansowe zużyte na działania gaśnicze mogłyby być przeznaczone na inne cele realizowane przez Urzędy Gmin.

Wypalanie pozostałości roślinnych na łąkach, pastwiskach, wrzosowiskach, torfowiskach, nieużytkach, w rowach i na pasach przydrożnych jest zabronione. W stosunku do osób naruszających wyżej wymienione zasady mogą być stosowane sankcje karne określone w Kodeksie Wykroczeń i w Kodeksie Karnym, do pozbawienia wolności włącznie.

Określa to m.in.:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 627):

- Art. 124. „Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów”.

- Art. 131: „Kto ... wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwały”.

- Art. 30 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. 2011 r. Nr 12 poz. 59 ze zm.) w lasach oraz na terenach rolniczych jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:

-rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego,

-korzystania z otwartego promienia,

-wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.

- § 43 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719)

Za wykroczenia tego typu gro?? surowe sankcje: Art. 82 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykrocze? (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 482 ze zm.) - kara aresztu, nagany lub grzywny, której wysoko?? w my?l art. 24 § 1 mo?e wynosi? od 20 do 5000 z?. Art. 163. § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. 1997 r. Nr 88 poz. 553 ze zm.) stanowi: „Kto spowoduje zdarzenie, które zagra?a ?yciu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, maj?ce posta? po?aru, podlega karze pozbawienia wolno?ci od roku do lat 10”.

Dop?aty bezpo?rednie UE dla w?a?cicieli gruntów rolnych

Do walki ze zjawiskiem wiosennego wypalania traw w??czy?a si? Unia Europejska. Za?o?enia polityki rolnej UE reguluj? mi?dzy innymi zagadnienia ochrony ?rodowiska w rolnictwie.

Jednym z narz?dzi umo?liwiaj?cych dokonywanie pozytywnych przemian w tym sektorze jest system dop?at bezpo?rednich. Ta forma wsparcia unijnego zobowi?zuje u?ytkownika gruntów do utrzymania ziemi w dobrej kulturze rolnej, o czym mówi art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o p?atno?ciach bezpo?rednich do gruntów (Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 40 ze zm.).

Dlatego edukacj? nale?y rozpocz?? ju? w szko?ach podstawowych, kiedy u cz?owieka kszt?tuje si? charakter i wra?liwo?? na pi?kno otaczaj?cej nas przyrody. Apelujmy do wszystkich, aby pod has?em „Ochrony Przyrody Ziemi Jaworskiej” zrobi? wszystko co pozwoli na ograniczenie liczby niepotrzebnych po?arów zarówno w roku bie??cym jak i w latach nast?pnych.